

“VÔ CẢM CHÍNH TRỊ” - BẢN CHẤT, NGUYÊN NHÂN VÀ GIẢI PHÁP ĐẤU TRANH LOẠI BỎ

★ TS NGUYỄN VĂN TOÀN

Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng

- **Tóm tắt:** Hiện tượng “vô cảm chính trị” - biểu hiện qua sự thờ ơ, buông xuôi, thiếu quan tâm đến các vấn đề chính trị - xã hội của một bộ phận người dân - đang trở thành vấn đề đáng lo ngại. Bài viết làm rõ bản chất, nguyên nhân, hệ quả của tình trạng này, đồng thời đề xuất các giải pháp nâng cao nhận thức, phát huy vai trò công dân trong xây dựng và bảo vệ nền chính trị đất nước.
- **Từ khóa:** vô cảm chính trị; thái độ chính trị; vấn đề chính trị; ý thức công dân; trách nhiệm xã hội.

1. Mở đầu

Trong bối cảnh thông tin đa chiều và mạng xã hội phát triển mạnh mẽ, thái độ thờ ơ, vô cảm với các vấn đề chính trị - xã hội của một bộ phận người dân đang trở thành vấn đề cần quan tâm. Những quan điểm cho rằng “chính trị là việc của nhà nước”, “chuyện chính trị nên biết ít thôi, không biết càng tốt, không lại rắc rối”, “chính trị nào thì cũng phải lo việc của mình, sống cho tốt, quan tâm mấy chuyện đó làm gì cho mệt đầu”... phản ánh sự lệch lạc trong nhận thức, là một thực tế rất đáng suy ngẫm đang len lỏi trong xã hội ta, đó là sự thờ ơ, né tránh, buông xuôi và vô cảm trước các vấn đề chính trị - xã hội của một bộ phận người dân.

Việc phân tích bản chất, biểu hiện của tình trạng “vô cảm chính trị”, nguyên nhân và tác động của nó đến đời sống xã hội là cơ sở để đề xuất các giải pháp loại bỏ hiện tượng này có ý nghĩa quan trọng trong bảo vệ nền tảng tư tưởng

của Đảng và định hướng tư tưởng chính trị lành mạnh trong xã hội hiện đại.

2. Nội dung

2.1. Hiểu thực chất về “vô cảm chính trị” trong một bộ phận người dân hiện nay

Hiểu một cách chung nhất, “vô cảm chính trị” là trạng thái một cá nhân hay một nhóm người có thái độ thờ ơ, không quan tâm hoặc không có ý kiến hay hành động gì trước các vấn đề chính trị, xã hội, thậm chí là trước những biểu hiện tiêu cực trong xã hội hoặc các quyết sách ảnh hưởng trực tiếp đến cuộc sống của họ.

Đây không đơn thuần là sự thiếu hiểu biết nhất thời hay sự lười biếng cá nhân, mà là một xu hướng tâm lý - hành vi, phản ánh mức độ niềm tin và đứt gãy mối liên hệ giữa con người với cộng đồng, giữa công dân với nhà nước, giữa cá nhân với vận mệnh chung của dân tộc.

Sự “vô cảm chính trị” có thể biểu hiện dưới nhiều hình thức khác nhau, nhưng phổ biến nhất là: (i) *Thờ ơ, không quan tâm đến các vấn đề*

chính trị - xã hội, không theo dõi tin tức thời sự, không tìm hiểu chính sách, pháp luật, không quan tâm đến các quyết sách quốc gia hay những chuyển biến trong đời sống cộng đồng; (ii) *Thiếu tinh thần trách nhiệm trong tham gia các hoạt động chung*, coi nhẹ vai trò của các tổ chức chính trị - xã hội, không để tâm, không tham gia các hoạt động của địa phương, đất nước hoặc tham gia một cách hời hợt, thiếu trách nhiệm, không đấu tranh với các biểu hiện tiêu cực trong xã hội; (iii) *Sống không có lý tưởng, hoài bão*, chỉ quan tâm đến lợi ích cá nhân, lợi ích vật chất trước mắt, đề cao lối sống hưởng thụ, coi những vấn đề không liên quan đến lợi ích cá nhân là “việc ngoài thân”; (iv) *Không có khả năng phản biện hoặc tư duy độc lập*, dễ bị tác động bởi các thông tin xuyên tạc hoặc dễ dàng chấp nhận những lập luận một chiều từ các nguồn tin không đáng tin cậy; không tìm hiểu kỹ trước khi chia sẻ, lan truyền thông tin...

Những biểu hiện đó cho thấy, “vô cảm chính trị” không chỉ là một căn bệnh tinh thần, mà còn là một thái độ sống lệch lạc, ích kỷ, phản ánh sự thoái lui về trách nhiệm công dân của một số người hoặc nhóm người. Câu hỏi đặt ra là: Liệu một người có thể hoàn toàn vô cảm với chính trị hay không? Câu trả lời là rất khó, thậm chí là không thể!

Bởi lẽ, chính trị không phải là một cái gì đó chung chung, trừu tượng. Chính trị không chỉ giới hạn trong các quyết sách vĩ mô, mà còn hiện diện trong từng khía cạnh của đời sống, tác động thường xuyên và trực tiếp tới mỗi người, từ giá cả hàng hóa, mức lương, quyền lợi lao động, giáo dục, y tế đến quyền tự do ngôn luận, an ninh quốc gia... Một người có thể không bày tỏ quan điểm chính trị, nhưng họ vẫn chịu ảnh hưởng từ các chính sách và quyết định của bộ máy chính trị.

Con người là tế bào của xã hội, mang trong mình nhu cầu về sự công bằng, quyền được hưởng lợi ích và được phát triển. Khi một cá nhân cảm thấy lợi ích của mình bị đe dọa hoặc xã hội xảy ra bất công, họ sẽ phản ứng, dù ít hay nhiều. Điều này cho thấy không ai có thể thực sự vô cảm với chính trị, mà chỉ là mức độ quan tâm của họ bị chi phối bởi hoàn cảnh và nhận thức. Sự vô cảm chỉ tồn tại khi quyền lợi của con người chưa bị ảnh hưởng trực tiếp, còn khi quyền lợi bị tác động, sự vô cảm sẽ lập tức tan biến.

Chủ nghĩa Mác - Lênin đã chỉ ra, quá trình con người ta sống cũng chính là quá trình xã hội hóa bản thân, tức là không ngừng học hỏi, lĩnh hội những kinh nghiệm, văn hóa, lối sống, chuẩn mực giá trị... để hình thành, phát triển và hoàn thiện nhân cách, trở thành thành viên của xã hội. Mà xã hội hóa thì phải tương tác, phải tham gia vào đời sống chính trị - xã hội, dù với mức độ và cách thức nào đi chăng nữa. Đó cũng chính là quá trình mà các vấn đề chính trị - xã hội xâm nhập, chi phối nhận thức, tư tưởng của mỗi người. Do đó, không thể có cái gọi là “vô cảm chính trị” theo nghĩa thông thường được.

Vậy, chúng ta phải hiểu thế nào cho đúng về “vô cảm chính trị”?

“Vô cảm chính trị” thực chất chính là một dạng thái độ chính trị, một dạng quan điểm chính trị bị định hướng. Như đã khẳng định, không một con người đang sống bình thường nào có thể tách biệt hoàn toàn bản thân ra khỏi đời sống chính trị. Họ có thể không bày tỏ quan điểm, thái độ chính trị, nhưng điều đó không có nghĩa rằng họ cũng sẽ không có quan điểm, thái độ chính trị.

Thực tế cho thấy, không phải tất cả những người có biểu hiện “vô cảm chính trị” đều là do họ không quan tâm. Ngược lại, có một bộ phận

không nhỏ vẫn theo dõi tin tức, nhưng không thể hiện quan điểm hoặc không muốn tranh luận; có quan tâm đến các vấn đề chính trị - xã hội, nhưng thiếu niềm tin vào hệ thống hiện tại, dẫn đến thái độ thụ động, không muốn tham gia; không tin rằng tiếng nói của mình có giá trị, nên họ chọn cách bàng quan, không hành động. Thậm chí, có những người vẫn tham gia hoạt động chính trị, nhưng không tâm huyết, không có trách nhiệm. Như vậy, “vô cảm chính trị” không đơn giản chỉ là sự thờ ơ, mà chính là một dạng phản ứng chính trị.

Bản chất của cái gọi là “vô cảm chính trị” không phải là một sự thờ ơ thụ động với chính trị, mà là một thái độ chính trị được lựa chọn có chủ đích: Lựa chọn không quan tâm, lựa chọn phó mặc, lựa chọn buông xuôi. Những người nhận mình vô cảm với chính trị là những người đang có sự khủng hoảng về niềm tin chính trị. Họ thiếu niềm tin vào chế độ chính trị hiện hành, họ không tin rằng tiếng nói của mình có giá trị trong đời sống chính trị đất nước. “Vô cảm chính trị” không chỉ là một vấn đề tâm lý, một vấn đề xã hội, mà còn là vấn đề thuộc lĩnh vực chính trị - tư tưởng, là biểu hiện của sự khủng hoảng niềm tin chính trị trong một bộ phận xã hội.

2.2. Hệ quả của “vô cảm chính trị”

Thứ nhất, “vô cảm chính trị” làm suy giảm ý thức công dân và trách nhiệm xã hội

Chính trị không chỉ là công việc của các cơ quan nhà nước mà còn là lĩnh vực gắn liền với quyền lợi và trách nhiệm của mỗi cá nhân trong xã hội. Khi một bộ phận nhân dân thờ ơ với chính trị, họ mất đi ý thức về quyền và nghĩa vụ công dân, không tham gia một cách có trách nhiệm vào việc xây dựng, củng cố hệ thống chính trị đất nước. Điều này dẫn đến tình trạng dân trí chính trị thấp, nhân dân dần

trở nên bị động, không có khả năng bảo vệ quyền lợi chính đáng của mình. Một xã hội với nhiều công dân vô cảm sẽ thiếu động lực để thúc đẩy đổi mới, tiến bộ, tạo điều kiện cho những yếu tố tiêu cực len lỏi vào đời sống chính trị - xã hội.

Thứ hai, “vô cảm chính trị” làm suy yếu nền dân chủ, giảm chất lượng chính sách và tạo điều kiện cho tham nhũng, lạm quyền phát triển

Dân chủ thực chất là sự tham gia của nhân dân vào quá trình ra quyết định chính trị. Khi nhân dân không quan tâm, nền dân chủ trở thành hình thức, thiếu sự giám sát và phản biện, từ đó làm suy giảm chất lượng các chính sách. Những quyết sách quan trọng có thể bị thao túng bởi các nhóm lợi ích, không phản ánh đúng nguyện vọng và nhu cầu của nhân dân. Mặt khác, sự vô cảm của nhân dân cũng tạo điều kiện thuận lợi cho tham nhũng, lạm quyền phát triển. Khi người dân không tham gia giám sát, không đặt ra yêu cầu về minh bạch, công khai, những cán bộ công quyền biến chất có thể lợi dụng điều này để trục lợi mà không lo bị kiểm soát hay chịu trách nhiệm.

Thứ ba, “vô cảm chính trị” dẫn đến sự suy thoái đạo đức xã hội

“Vô cảm chính trị” không chỉ giới hạn trong phạm vi chính trị mà còn kéo theo sự thờ ơ của người dân với các vấn đề xã hội như sự bất công, vấn đề chênh lệch giàu - nghèo, vi phạm pháp luật, tệ nạn xã hội. Khi con người không quan tâm đến sự công bằng, chính nghĩa, họ dễ bỏ qua hoặc chấp nhận cái sai, cái tiêu cực mà không đấu tranh để thay đổi. Điều này làm suy giảm tinh thần trách nhiệm với cộng đồng, dẫn đến sự ích kỷ, vụ lợi, mất đi sự đoàn kết và tương trợ lẫn nhau. Nếu trong một xã hội, đa số người dân chỉ chạy theo lợi ích cá nhân mà thờ ơ với lợi ích chung, thì xã hội đó sẽ dần đánh

mất sự gắn kết cộng đồng, dẫn đến tình trạng vô cảm và suy thoái đạo đức.

Thứ tư, “vô cảm chính trị” làm gia tăng chia rẽ, mất đoàn kết trong xã hội

Chính trị là lĩnh vực có ảnh hưởng đến toàn bộ đời sống xã hội, nhưng khi một bộ phận nhân dân không quan tâm, họ dễ bị thao túng bởi các thông tin sai lệch, dẫn đến mất niềm tin vào hệ thống chính trị hoặc có quan điểm sai lầm. Sự thiếu hiểu biết chính trị khiến người dân khó tìm được tiếng nói chung, dẫn đến sự phân hóa trong xã hội. Mâu thuẫn có thể nảy sinh không chỉ giữa nhân dân với chính quyền, mà có thể xuất hiện cả mâu thuẫn giữa những nhóm người có quan điểm khác nhau, từ đó gây ra tình trạng chia rẽ, mất đoàn kết.

Thứ năm, “vô cảm chính trị” làm gia tăng nguy cơ bị thao túng, gây bất ổn chính trị

Khoảng trống về niềm tin cũng như thái độ chính trị của người dân sẽ là không gian lý tưởng để các thế lực thù địch lợi dụng tuyên truyền các quan điểm lệch lạc, sai trái. Từ đó, chúng có thể kích động, thúc đẩy sự chuyển biến từ thái độ tiêu cực sang hành vi chống đối, hình thành những điểm nóng và gây rối loạn chính trị - xã hội. Đây là một hệ quả đặc biệt nghiêm trọng, ảnh hưởng trực tiếp đến an ninh, ổn định và sự phát triển bền vững của đất nước

2.3. Nguyên nhân của “vô cảm chính trị”

Thứ nhất, xuất phát từ hạn chế về nhận thức chính trị của một bộ phận người dân

Một bộ phận nhân dân không hiểu rõ về vai trò và trách nhiệm của mình trong đời sống chính trị, cũng chưa biết cách thực hiện quyền lợi chính trị một cách hiệu quả. Họ có xu hướng coi chính trị là lĩnh vực xa vời, không liên quan trực tiếp đến đời sống cá nhân. Điều này khiến họ không quan tâm hoặc né tránh tham gia vào các hoạt động chính trị - xã hội, làm suy giảm

tinh thần công dân và ý thức trách nhiệm đối với cộng đồng, đất nước.

Thứ hai, xuất phát từ ảnh hưởng của văn hóa chính trị thụ động

Trước khi bước vào xây dựng chế độ xã hội chủ nghĩa - một chế độ chính trị tiến bộ, Việt Nam đã trải qua gần một nghìn năm dưới chế độ phong kiến, gần một trăm năm dưới ách cai trị thực dân, làm than nô lệ. Trong thời gian đó, nhân dân ta - dưới thân phận “thần dân”, bị cai trị, từ đó hình thành nhận thức cho rằng chính trị là việc của nhà nước, phận sự của người dân là tuân thủ, làm theo, chưa có thói quen tham gia vào các hoạt động chính trị. Đây là một quán tính văn hóa, chi phối không nhỏ nhận thức và hành vi chính trị của người dân, dù cho đất nước ta đã trải qua 80 năm dưới chế độ mới.

Thứ ba, xuất phát từ những trải nghiệm chính trị tiêu cực

Tình trạng một số cán bộ làm việc thiếu trách nhiệm, những nhiễu, tiêu cực trong thực thi công vụ gây khó khăn trong giải quyết công việc làm gia tăng tâm lý bất mãn trong nhân dân. Việc thiếu minh bạch trong quản lý, cùng với những biểu hiện tham nhũng, lạm quyền hoặc những quyết định không xuất phát từ lợi ích cộng đồng khiến một bộ phận người dân mất niềm tin, dẫn tới tâm thế bàng quan, xa rời các hoạt động chính trị - xã hội.

Thứ tư, xuất phát từ những tác động của mặt trái cơ chế kinh tế thị trường

Dưới tác động của kinh tế thị trường, sự cạnh tranh giữa các chủ thể kinh tế để tối ưu lợi nhuận ngày càng gay gắt, đã thúc đẩy chủ nghĩa cá nhân, chủ nghĩa thực dụng và tâm lý chạy theo lợi ích vật chất. Điều đó khiến cho một bộ phận người dân dần giảm sút sự quan tâm đến các vấn đề chính trị - xã hội, coi đó là lĩnh vực xa vời, không ảnh hưởng trực tiếp đến cuộc sống cá

nhân. Khi lợi nhuận và lợi ích vật chất trở thành ưu tiên hàng đầu, tinh thần trách nhiệm công dân bị xem nhẹ, dẫn đến thái độ thờ ơ, vô cảm với các vấn đề chính trị.

Bên cạnh đó, tình trạng phân hóa giàu - nghèo trong nền kinh tế thị trường cũng tạo ra khoảng cách xã hội, dẫn đến tâm lý bất mãn hoặc mất niềm tin vào hệ thống chính trị, khiến một bộ phận người dân cho rằng tiếng nói của họ không còn giá trị, từ đó dẫn đến sự buông xuôi và thờ ơ với đời sống chính trị - xã hội.

Thứ năm, từ những tác động từ các luồng thông tin đa dạng của truyền thông và mạng xã hội

Trong xã hội hiện đại, truyền thông, đặc biệt là mạng xã hội, có tác động rất lớn đến việc định hình thái độ chính trị của người dân. Tuy nhiên, trong nhiều trường hợp, sự lan truyền của thông tin sai lệch, tin giả hoặc những nội dung mang tính tiêu cực có thể khiến người dân mất niềm tin vào chính trị, từ đó dẫn đến tâm lý thờ ơ, buông lỏng trách nhiệm công dân.

Bên cạnh đó, xu hướng “giải trí hóa” thông tin cũng góp phần làm giảm sự quan tâm của người dân đối với các vấn đề chính trị - xã hội. Khi các nội dung giải trí chiếm lĩnh các kênh truyền thông, những thông tin mang tính học thuật, nghiên cứu hoặc có chiều sâu về chính trị dần trở nên kém hấp dẫn đối với đại chúng. Có thể nói, đó là những nguyên nhân rất cơ bản dẫn đến sự “vô cảm chính trị” của một bộ phận người dân hiện nay.

Tuy nhiên, đó mới chỉ là những nguyên nhân được rút ra trên cơ sở kết hợp giữa khái quát thực tiễn và suy luận khoa học. Một nguyên nhân, rất khó nhận diện nhưng là một trong những nguyên nhân lớn, đó là sự tác động, chống phá có chủ đích mà các thế lực thù địch, phản động nhằm vào nước ta.

Theo chúng tôi, hiện nay, có thể nhận diện những thủ đoạn chính mà các thế lực thù địch đang sử dụng để thúc đẩy “vô cảm chính trị” ở nước ta bao gồm:

Một là, triệt để lợi dụng, khuếch đại những bất cập, hạn chế, tồn tại trong hoạt động của bộ máy chính trị để gieo rắc tâm lý hoài nghi, mất niềm tin chính trị của nhân dân. Thủ đoạn thường thấy của chúng là lợi dụng những vụ việc tiêu cực cá biệt (như các vụ tham nhũng, hối lộ, lãng phí, thất thoát) để quy chụp thành bản chất của cả chế độ, khiến cho người dân nhìn nhận chính trị một cách tiêu cực, cho rằng “mọi thứ đều tồi tệ, không thể thay đổi”; thổi phồng những khó khăn của đất nước, đồng thời phủ nhận mọi thành tựu để tạo ra tâm lý chán nản, mất phương hướng; lợi dụng những hạn chế trong quản lý xã hội, nhất là những lĩnh vực liên quan trực tiếp đến đời sống nhân dân như kinh tế, môi trường, giáo dục, y tế để kích động tâm lý bất mãn, mất niềm tin trong nhân dân.

Hai là, đánh vào tâm lý “tránh rắc rối”, “không quan tâm chính trị là an toàn”. Lợi dụng và xuyên tạc những vụ án xét xử các tổ chức và cá nhân chống phá chính quyền nhân dân (mà chúng gọi là “tù nhân lương tâm”), các thế lực thù địch ra sức lan truyền những quan điểm cho rằng ở Việt Nam “không có dân chủ”, “mọi thứ đều bị kiểm soát”, gieo rắc tâm lý cho rằng “chính trị là nguy hiểm, không nên dính dáng”, “nói về chính trị có thể bị trừng phạt”,... từ đó khiến những người thiếu hiểu biết nảy sinh tâm lý e ngại khi bày tỏ quan điểm chính trị. Mục tiêu cuối cùng của thủ đoạn này là biến chính trị thành một “vùng cấm” trong tư tưởng của người dân, khiến họ có suy nghĩ: “tốt nhất là không quan tâm đến chính trị”.

Ba là, khuyến khích lối sống hưởng thụ, buông thả. Bằng quan điểm “cuộc sống là hữu hạn, vô thường, sẽ thật là hoài phí nếu không biết hưởng thụ”, chúng tìm mọi cách làm cho người dân, nhất là giới trẻ, không còn hứng thú với chính trị, coi đó là một lĩnh vực khô khan, nhàm chán. Thông qua mạng xã hội, các thế lực thù địch tạo ra các hình mẫu “người trẻ hiện đại” không quan tâm đến chính trị; đồng nhất thành công với tiền bạc, lối sống hưởng thụ và sự đề cao cái tôi cá nhân, trong khi thờ ơ với các giá trị cộng đồng và trách nhiệm xã hội... Điều này dần khiến giới trẻ xem chính trị như một thứ xa lạ, không liên quan đến mình.

Bốn là, đánh vào tâm lý ham muốn khám phá những điều mới lạ, những quan điểm trái ngược với chuẩn mực thông thường. Lợi dụng tâm lý chán nản, bất mãn chính trị của một bộ phận người dân, các thế lực thù địch đã hướng họ tiếp cận những quan điểm chính trị mới lạ, trái với đường lối, quan điểm của Đảng. Chúng tạo sự tò mò, cuốn hút, khiến người dân dần có xu hướng sùng bái một cách mù quáng các tư tưởng đối lập. Thực chất, đây là cách chúng lấp đầy những “khoảng trống” trong nhận thức và tư tưởng (vốn đã hình thành từ trước) để từng bước dẫn dắt người dân đi đến thái độ chống đối, phản kháng và phá hoại hệ thống chính trị.

Những âm mưu, thủ đoạn mà các thế lực thù địch nhằm vào nước ta để tạo ra trào lưu “vô cảm chính trị” trong nhân dân là hết sức thâm độc, nguy hiểm. Chúng có thể ẩn núp trong từng việc nhỏ, dưới nhiều vỏ bọc khác nhau, khiến cho chúng ta rất khó nhận biết, kịp thời nắm bắt và cảnh giác.

Hẳn chúng ta đều đã biết: mô hình chủ nghĩa xã hội ở Liên Xô và Đông Âu đã sụp đổ như thế nào, nguyên nhân của sự sụp đổ ấy ra sao. Trong

nhiều công trình khoa học, các nhà chính trị, nhà nghiên cứu đã luận giải rất cặn kẽ về những nguyên nhân ấy, trong đó có nguyên nhân từ sự chống phá thâm độc của chủ nghĩa đế quốc và các thế lực thù địch. Nhiều người đã biết rằng, chủ nghĩa đế quốc đã dày công như thế nào trong việc tấn công vào tư tưởng chính trị của người dân, đã làm những gì để có thể từng bước tạo ra sự thờ ơ, “vô cảm chính trị” trong lòng xã hội Xô Viết lúc bấy giờ.

2.4. Giải pháp đấu tranh, loại bỏ tình trạng “vô cảm chính trị”

Công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa đang bước vào giai đoạn mới đặc biệt quan trọng, với nhiều thời cơ và thách thức đan xen. Trong bối cảnh tình hình quốc tế diễn biến phức tạp, cạnh tranh chiến lược giữa các nước lớn gia tăng, cùng với những vấn đề nội tại của nền kinh tế và sự chống phá của các thế lực thù địch, việc giữ vững độc lập, chủ quyền, ổn định xã hội, khơi dậy mọi tiềm năng, thế mạnh, đưa đất nước bước vào kỷ nguyên mới không chỉ đòi hỏi sự nỗ lực của Đảng ta và cả hệ thống chính trị, mà còn rất cần sự đồng lòng, quyết tâm, trách nhiệm của toàn thể nhân dân. Để ngăn ngừa, đấu tranh loại bỏ xu hướng “vô cảm chính trị”, đánh bại mọi âm mưu của các thế lực thù địch, khơi dậy sức mạnh to lớn của toàn dân tộc, cần tập trung thực hiện tốt những giải pháp chủ yếu sau:

Một là, tăng cường công tác giáo dục chính trị - tư tưởng, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các tầng lớp nhân dân đối với vận mệnh của đất nước, dân tộc, với sự tồn vong của chế độ. Tiếp tục đổi mới phương pháp công tác tuyên truyền, giáo dục, vận động để nhân dân ngày càng hiểu đúng, hiểu sâu về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan

điểm của Đảng, trở thành những công dân có trình độ và năng lực tự chủ về chính trị, vững tin vào sự lãnh đạo của Đảng và Nhà nước, không bị bất cứ trào lưu hay luồng tư tưởng nào chi phối.

Hai là, cần hoàn thiện đồng bộ hệ thống pháp luật, cơ chế, chính sách nhằm phát huy mạnh mẽ dân chủ xã hội chủ nghĩa và quyền làm chủ của nhân dân. Đồng thời, cần tăng cường pháp luật và bảo đảm kỷ cương trong đời sống xã hội. Việc thể chế hóa đầy đủ, đồng bộ các quyền dân chủ của công dân phải đi đôi với các quy định và hướng dẫn cụ thể, để người dân có điều kiện, ý thức và khả năng thực hiện quyền làm chủ một cách thực chất trong toàn bộ đời sống xã hội.

Ba là, đổi mới nội dung, phương thức hoạt động của hệ thống chính trị, đặc biệt ở cấp cơ sở, nhằm phát huy thực chất quyền làm chủ của nhân dân. Nâng cao vai trò lãnh đạo của cấp ủy đảng, kiện toàn tổ chức, bộ máy các cơ quan nhà nước theo hướng tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả, bảo đảm quản lý tốt các vấn đề kinh tế - xã hội, nhất là những vấn đề phát sinh ở địa phương, cơ sở. Đồng thời, chú ý xây dựng và nâng cao năng lực hoạt động của chính quyền cấp xã, phường - cấp gần dân nhất, trực tiếp giải quyết các vấn đề liên quan đến người dân và là nơi bảo đảm quyền dân chủ của người dân một cách trực tiếp, cụ thể, thiết thực nhất.

Bốn là, không ngừng nâng cao chất lượng chuyên môn, nghiệp vụ, đạo đức công vụ và tinh thần trách nhiệm của đội ngũ cán bộ, công chức trong phục vụ nhân dân; xây dựng niềm tin và sự hài lòng của người dân đối với Nhà nước và chính quyền các cấp. Thẩm nhuần tư tưởng Hồ Chí Minh: “Cán bộ là công bộc của nhân dân”. Mọi ý kiến, nguyện vọng của nhân dân cần được lắng nghe, tôn trọng và giải quyết kịp thời.

Lấy sự hài lòng của người dân làm tiêu chí căn bản để đánh giá hiệu quả công việc và phẩm chất của đội ngũ cán bộ, công chức.

Năm là, tăng cường quản lý các phương tiện truyền thông và mạng xã hội; chủ động, kịp thời ngăn chặn những nội dung xấu độc, tiêu cực, góp phần xây dựng môi trường mạng lành mạnh, văn minh. Đồng thời, cần có chiến lược cụ thể trong sử dụng hiệu quả mạng xã hội để lan tỏa các giá trị tốt đẹp, khơi dậy lòng tự hào dân tộc, ý thức trách nhiệm của mỗi công dân trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Sáu là, luôn luôn cảnh giác, kịp thời phát hiện, vạch trần và đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch; không để kẻ thù gây chia rẽ, đầu độc tư tưởng chính trị và làm suy yếu niềm tin của nhân dân đối với Đảng và Nhà nước.

3. Kết luận

Đất nước ta đang bước vào kỷ nguyên phát triển mới - kỷ nguyên giàu mạnh, cường thịnh. Để loại bỏ tình trạng thờ ơ, “vô cảm chính trị” - một trong những biểu hiện khủng hoảng niềm tin nguy hiểm - cần có giải pháp tổng thể về nhận thức, thể chế, tổ chức và truyền thông. Trách nhiệm chính trị không chỉ là của Đảng và Nhà nước, mà còn là nghĩa vụ công dân của mỗi người. Chỉ khi người dân thực sự thấy rõ vai trò, vị trí và quyền làm chủ của mình trong đời sống chính trị, nền dân chủ mới vững mạnh, hệ thống chính trị mới có sức đề kháng cao trước mọi âm mưu chống phá từ bên ngoài và những biểu hiện suy thoái từ bên trong □

Ngày nhận bài: 9-5-2025; Ngày bình duyệt: 02-10-2025; Ngày duyệt đăng: 22-10-2025.

Email tác giả: toanhvct5@gmail.com